

PLAN

MANAGERIAL

Candidat: Aurelian-Petruș PLOPEANU
cercetător științific gradul II, dr., habil.

Departamentul de Științe Socio-Umane
Institutul de Cercetări Interdisciplinare
Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Iunie 2024

Preambul

Prezentul plan managerial pentru conducerea Departamentului de Științe Socio-Umane (DSU) al Institutului de Cercetări Interdisciplinare (ICI) din cadrul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași are ca scop consolidarea realizărilor și a elementelor pozitive implementate până în prezent și stabilirea unor noi obiective specifice pentru îmbunătățirea climatului instituțional de cercetare și creșterea calitativă a performanțelor și vizibilității naționale și internaționale ale DSU și, implicit, ale UAIC.

În cazul alegerii mele ca director al DSU, doresc să continui dezvoltarea Departamentului astfel încât să devină flexibil și rezilient în fața provocărilor, având în vedere lipsa de predictibilitate a mediului socio-economic pe care am traversat-o în contextul pandemiei COVID-19 și care au influențat negativ climatul de cercetare.

Departamentul de Științe Socio-Umane

Departamentul de Științe Socio-Umane (DSU) a fost înființat prin Hotărârea Senatului Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași (UAIC) nr. 3 din 19.07.2007. Inițial, acesta a fost gândit în conformitate cu strategia prioritară a Universității noastre, vizând derularea de activități de cercetare fundamentală în domeniile științelor umaniste și sociale.

În prezent, DSU numără 25 de cercetători care studiază teme generoase și solicitante din punct de vedere intelectual și de mare importanță academică și socială, atât la nivel național, cât și internațional, în domenii precum filologie, filosofie, istorie, științe economice, teologie ortodoxă, teologie catolică și geografie.

Înainte de 2021, s-au derulat numeroase proiecte de cercetare colective, concretizate în contribuții științifice valoroase. Fără să neglijez pe nimeni, printre acestea se numără: Centrul de editare și traducere TRADITIO; Atlasul Multimedia Prozodic Român (AMPRom); Dicționare & Enciclopedii; Limbajul poetic eminescian; Centrul de cercetare interdisciplinară în religie, filosofie și știință; Centrul de studii biblico-filologice “Monumenta linguae Dacoromanorum” (Monumenta linguae Dacoromanorum. Valorificarea și conservarea culturii scrise din perioada veche și premodernă); Women Writers in History – WWIH.CE; Digital Humanities Laboratory - UAIC. Unele dintre acestea sunt încă funcționale.

Cercetătorii DSU reușesc să publice articole de înaltă calitate academică, mărturie stând articolele ISI din primele două quartile (zonele roșie și galbenă) și cărțile și capitolele de carte

publicate în edituri românești și străine recunoscute. Numărul ridicat de citări demonstrează o bună vizibilitate națională și internațională. Cercetătorii DSU sunt recunoscuți național și internațional prin premiile și diplomele de excelență acordate de instituții de profil. Există un interes deosebit și pentru atragerea de fonduri necesare derulării de proiecte de cercetare cu impact științific și comunitar.

DSU apare pe platforma de cercetare EERIS cu 6 centre de cercetare, care îi reunesc pe aproape toți cercetătorii noștri, după cum urmează:

- a. Digital Humanities Laboratory;
- b. Centre for Theory and Interdisciplinary Study of Literature;
- c. Monumenta linguae Dacoromanorum;
- d. IPHSS: Interdisciplinary Perspectives in Humanities & Social Sciences;
- e. Interdisciplinary Research Center on Cultural Heritage;
- f. Social Sciences and Humanities Research Laboratory.

Aceste realizări demonstrează potențialul intelectual ridicat, pasiunea și dorința de afirmare ale cercetătorilor DSU. Îmi iau angajamentul că, dacă voi fi ales director al DSU, voi face tot posibilul pentru a stimula eforturile colegilor mei să producă rezultate științifice importante și de prestigiu pentru comunitatea științifică ieșeană, națională și internațională.

STRATEGIA DE CERCETARE A DSU

Departamentul de Științe Socio-Umane are nevoie de stimularea coeziunii echipei actuale (luând în calcul «plecările» și «intrările» în sistem), de consolidarea direcțiilor de cercetare și extinderea în domenii deloc reprezentate (doar dacă este oportun), precum Sociologie, Geografie, Psihologie și Științe politice, respectiv de întărirea legăturilor cu institute/centre/departamente/grupuri de cercetare și universități din țară și străinătate.

Urmărim o racordare mai bună (*armonizare*) a direcțiilor de cercetare cu Strategia de Cercetare și Inovare pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est (regional), Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2022-2027 (național) și Orizont Europa, programul-cadru pentru cercetare și inovare (C&I) al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027, în special cele legate de provocările globale și competitivitate, inovare și excelența în cercetare (european).

Obiectiv strategic

Consolidarea DSU ca hub de cercetare interdisciplinară, care să funcționeze ca interfață și catalizator pentru cercetare la nivel local, regional și național, dar care să reprezinte și un partener instituțional predictibil și credibil în interacțiune cu rețelele de cercetare din Europa și de la nivel internațional (prin extinderea treptată a colaborărilor științifice pe baza așa-numitului principiu al constelațiilor).

Obiective generale ale activității de cercetare

Dacă voi fi ales director al DSU, mă voi concentra pe atingerea obiectivelor asumate în programul managerial al Rectorului UAIC, prof. dr. Liviu MAHA (p. 37-47):

- a. redinamizarea carierei membrilor personalului academic din perspectiva activităților de cercetare științifică;
- b. creșterea numărului de cercetători (cadre didactice de predare și de cercetare) implicați în activitatea de cercetare pentru atingerea unei mase critice pentru fiecare dintre domeniile abordate;
- c. creșterea performanței științifice și valorificarea mai eficientă a rezultatelor cercetării;
- d. consolidarea și extinderea colaborărilor naționale și internaționale;
- e. atragerea de fonduri destinate activității de cercetare.

Fiind parte a Institutului de Cercetări Interdisciplinare (ICI), obiectivele și acțiunile strategice ale ICI, asumate de CS I dr. Sorin TAȘCU (director), sunt importante pentru a armoniza și îmbunătăți obiectivele specifice pe care doresc să le îndeplinesc în mandatul meu. Astfel, obiectivele și acțiunile strategice ale ICI (p. 11-16) sunt:

- a. *Dezvoltarea continuă a Resursei Umane* prin: identificarea și atragerea candidaților competenți; atragerea de tineri cercetători și doctoranzi; încurajarea obținerii atestatului de abilitare și afilierea la școlile doctorale; implicarea studenților în activități de cercetare; crearea unui echilibru între cercetători tineri și cei cu experiență; angajarea personalului tehnic și a laboranților;
- b. *Promovarea și consolidarea excelenței, competitivității și a recunoașterii internaționale în cercetare* prin: publicarea articolelor în jurnale de prestigiu; promovarea publicațiilor la edituri internaționale de prestigiu; participarea activă la conferințe naționale și internaționale;

brevetarea rezultatelor cercetării; dezvoltarea de instrumente de stimulare a excelenței în cercetare; suport pentru accesul la informație și literatură de specialitate;

c. *Întărirea și extinderea colaborărilor științifice naționale/internaționale* prin: consolidarea și extinderea colaborărilor existente; promovarea interdisciplinarității în proiecte de cercetare; implementarea unor teme de cercetare de tip „blue sky”;

d. *Atragerea de fonduri destinate finanțării activităților de cercetare. Consolidarea Infrastructurii. Management Financiar* prin: bugetare eficientă; angrenarea cercetătorilor în scrierea de propuneri de proiecte; utilizarea judicioasă a bugetului anual disponibil;

e. *Promovare și vizibilitate* prin: încurajarea publicării în reviste/jurnale de excelență; promovarea publicării la edituri internaționale de prestigiu; încurajarea publicațiilor cu autori principali din Institut; participarea la evenimente științifice de prestigiu; brevetarea rezultatelor cercetării; organizarea de conferințe și workshop-uri; promovarea rezultatelor în diferite medii; participarea activă la evenimente de tipul „Noaptea Cercetătorilor” sau „Zilele Porților Deschise”; îmbunătățirea site-ului web al Institutului.

Obiective specifice ale activității de cercetare

Așa cum am menționat anterior, ca director al DSU, intenționez să pun accent și să aduc îmbunătățiri atât obiectivelor specifice formulate în mandatul anterior al subsemnatului, cât și ale celor asumate de Directorul ICI-UAIC. Toate acestea vor fi armonizate cu obiectivele enunțate în programul său managerial de către Rectorul UAIC.

Obiectivele specifice pentru DSU sunt:

1. Flexibilizarea activității de cercetare și a evaluării anuale (în baza actualelor criterii minimale), pentru a reduce presiunea nejustificat de ridicată pusă pe cercetători, axând cercetarea exclusiv pe îndeplinirea unor indicatori scientometrici, și nu pe o direcție sustenabilă.

a. În actualele condiții, **șansa unui cercetător (oricât de benevolent și performant ar fi) în a publica un anumit număr de articole ISI/cărți/capitole de carte în maximum 12 luni este pur și simplu la mâna hazardului.**

b. În această situație, **cercetătorul nu are suficient timp să analizeze, să reflecteze și să decanteze idei valoroase pentru a scrie un articol, o carte sau un proiect de cercetare de succes;**

- c. Evaluarea anuală îl obligă pe cercetător să scrie și să publice rapid, uneori în reviste de calitate îndoielnică. Astfel, cercetătorul nu va putea să-și construiască un portofoliu științific solid având presiunea neîndeplinirii criteriilor minimale anuale; nici Universitatea nu își va spori vizibilitatea internațională prin rezultate construite sub auspiciile fricii de a nu îndeplini criteriile minimale anuale;
- d. Actualmente, promovarea pe postul de cercetare presupune criterii de evaluare anuale din ce în ce mai dure de îndeplinit. Este normal ca fiecare cercetător să își dorească să avanseze în carieră și să atingă, la un moment dat, zenitul (CS I). Însă, ajungând acolo, el va trebui să îndeplinească un set de criterii mult mai dure în comparație cu *statu-quo*. În caz contrar, există posibilitatea de a fi ejectat din sistem, ceea ce îi va spori teama și neliniștea, factori care îi vor reduce confortul psihic și calitatea vieții profesionale. Sau va alege să nu promoveze, acceptând rutina și cultivând o frustrare cronică, alți factori perturbatori.
- e. Evaluarea cercetătorilor trebuie să ia în calcul specificul fiecărui domeniu de cercetare, în conformitate cu noile criterii CNATDCU.
- f. Flexibilizarea programului de lucru, un program fix 8-16 fiind inadecvat activității de cercetare.
- g. Acordarea gradațiilor de merit trebuie să se facă după un set de indicatori armonizați și nu paușal.

2. În spiritul și litera noii legi a cercetării, recent promulgată, este necesară reevaluarea și redefinirea statutului cercetătorului în Universitate, inclusiv din punct de vedere financiar. Personalul de cercetare va fi pe picior de egalitate cu personalul didactic.

- a. revalorizarea statutului cercetătorului, eliminarea percepției remanente de “anexă” sau anticameră pentru cei care nu au reușit să acceadă în mediul didactic și transformarea într-o opțiune atractivă pentru oameni valoroși (*vocație*).
- b. mediatizarea modului de finanțare a cercetării din UAIC este necesară pentru eliminarea definitivă a climatului de neîncredere și uneori ostil din partea unor colegi din didactic.

3. Din cauza statutului nesigur al cercetătorului, asistăm deseori la migrarea cercetătorilor valoroși, tineri și maturi, către mediul didactic, mai sigur și mai ofertant, ceea ce degradează strategia instituțională și coeziunea de grup. Din același motiv, este dificil să

recrutăm cercetători cu vocație și dedicați, ceea ce împiedică construirea unei strategii pe termen mediu și lung sustenabile. Este nevoie de:

- a. crearea unui mediu propice stimulării inovării științifice, prin cunoașterea sau anticiparea direcțiilor de cercetare interdisciplinară socio-umană, participarea în proiecte de cercetare naționale / europene și publicarea în jurnale de top WOS-Clarivate Analytics, formarea de abilități suplimentare, asigurarea de sprijin logistic (*proofreading*) și de *networking*;
- b. asigurarea unei politici de recrutare și de evaluare incluzive, eficiente, bazată pe performanță și meritocrație.

4. Întărirea caracterului interdisciplinar al DSU, coloana vertebrală pe care s-a construit această instituție din punct de vedere identitar și statutar.

- a. încurajarea consolidării grupurilor de cercetare active din DSU prin atragerea de cercetători/cadre didactice din țară și străinătate.
- b. identificarea și încheierea de parteneriate instituționale cu centre, departamente și grupuri de cercetare din țară și din străinătate, în funcție de necesitățile care decurg din temele de cercetare asumate de cercetători și grupurile de cercetare din DSU.

5. Continuarea eforturilor de creștere a vizibilității DSU, printr-o serie de activități și acțiuni aliniate cu specificul instituțional, printre care:

- a. **organizarea regulată a seminarului științific al DSU**, difuzarea acestuia pe site-ul ICI și pe pagina de Facebook a DSU, având ca invitați personalități marcante din țară și străinătate, din mediul academic și de cercetare. Spre exemplu, în lunile care urmează, vom avea invitați de calibru, precum: E.S. dl. Marius-Gabriel LAZURCA, diplomat, scriitor și antropolog, în prezent ambasadorul României în Mexic; Acad. Eugen BARBU, președintele Filialei Iași a Academiei Române; Prof. dr. Ioan STANOMIR, Facultatea de Științe Politice din cadrul Universității din București; Prof. dr. Lavinia STAN, Universitatea St. Francis Xavier (Canada); Prof. asociat dr. Marian EABRAȘU, EM Normandie Business School (Franța).
- **continuarea tradiției de organizare a Conferinței internaționale “Interdisciplinary Perspectives in Humanities and Social Sciences”** (ajunsă la cea de-a X-a ediție) și a **Simpozionului internațional „Explorări în Tradiția Biblică Românească și Europeană”** (ajuns la ediția a XIV-a);

- **popularizarea rezultatelor științifice** obținute de cercetători în rândul societății civile, prin organizarea și participarea la evenimente științifice care să evidențieze aceste rezultate (de exemplu, Zilele Porților Deschise, Ziua Cercetătorului din cadrul UAIC, Noaptea Cercetătorilor (Europeni));
- oferirea oportunității pentru cercetători și cadre didactice universitare române și străine, cu rezultate academice și științifice de excepție și vizibilitate internațională, să devină membri onorifici, mentori pentru tinerii cercetători și colaboratori pentru cei experimentați din cadrul DSU;
- stimularea și consolidarea colaborărilor și activităților-suport intradisciplinare, multidisciplinare și interdisciplinare, atât în interiorul UAIC, cât și cu cercetători, cadre didactice și colaboratori din alte centre naționale și internaționale, pentru a beneficia de avantajele generate de construirea acestor *rețele academice*;
- participarea la evenimente organizate în rețele de research networking la nivel european (de exemplu, COST) și construirea unui sistem propriu pentru identificarea de parteneri și proiecte de cercetare.

6. Îmbunătățirea calității cercetării și a rezultatelor științifice în cadrul DSU se va atinge printr-un set de măsuri remediale, precum:

- creșterea numărului de revieweri pentru reviste indexate WOS-Clarivate Analytics, a prezențelor în board-uri științifice, prin training de profil, precum și aderarea la COPE (Committee on Publication Ethics);**
- participarea în rețele/asociații profesionale** consacrate în domeniile de cercetare (de exemplu, American Philosophical Association, American Economic Association, Central European History Society, etc.)
- organizarea periodică a unor sesiuni de informare și specializare privind practicile de scriere a unui articol academic (*academic writing*), precum și activități de *mentorat*, adresate în special cercetătorilor tineri și fără experiență;
- organizarea de întâlniri periodice pentru a dezbate normele legale și etice în cercetare, asigurându-se astfel că activitatea de cercetare se desfășoară în conformitate cu standardele internaționale.
- implementarea practicii lecturării și oferirii de feedback colegilor din domenii conexe**, care pregătesc articole pentru a fi trimise la reviste de specialitate, în conformitate cu practica

aplicată în mediile de cercetare occidentale. Pe site-ul ICI, voi dezvolta o secțiune Working Papers, în care cercetătorii își vor putea încărca articolele pe care intenționează să le trimită spre publicare în jurnale de specialitate.

7. Construirea unui climat de predictibilitate privind susținerea financiară a excelenței și meritocrației în cercetare (de exemplu, gradații de merit), cu scopul de a recompensa și fideliza cercetătorii remarcabili și performanți, care obțin rezultate științifice de înaltă valoare.

- a. stimularea performanței cercetătorilor din DSU trebuie să continue, deoarece s-a demonstrat că așteptări mai mari din partea angajatorului, în special prin stimulente pecuniare și/sau simbolice, se traduc în performanțe superioare ale angajaților (**efectul Pigmalion/Rosenthal**).
- b. Scoaterea la concurs de noi posturi de cercetare dedicate celor care manifestă un potențial intelectual ridicat și își doresc să-și construiască o carieră de succes, în conformitate cu strategiile DSU și cu necesitățile obiective ale grupurilor de cercetare din DSU.
- c. Creșterea sumelor pentru publicarea de articole (taxe open-access), cărți sau participarea la conferințe de prestigiu din străinătate.
- d. Eliminarea caracterului interpretabil al unora dintre documentele Universității și a neclarității cu privire la trasabilitatea acestora, ceea ce generează în continuare birocrăție și pierdere de timp.

8. Încurajarea cercetătorilor să devină coordonatori de doctorat în domeniile lor de expertiză (prin sprijinirea lor în procesul de susținere a tezei de abilitare), inclusiv prin promovarea și dezvoltarea de noi direcții și teme de cercetare. Acest obiectiv va conferi prestigiu DSU și va crește vizibilitatea și excelența cercetătorilor noștri.

9. Popularizarea rezultatelor cercetării și a unei cariere în cercetare prin:

- a. încurajarea proiectelor colective de cercetare și diseminare, de importanță majoră, care asigură vizibilitate la nivel național și internațional;
- b. consolidarea grupurilor de cercetare și, dacă este posibil, crearea altora noi în colaborare cu cercetători și cadre didactice din țară și/sau străinătate și comunicarea către marele public (acțiuni de educare a societății în privința importanței cercetării);

c. atragerea elevilor și studenților către o carieră în cercetare, prin identificarea celor mai potrivite mijloace de încurajare a unei astfel de cariere (de exemplu, Ziua Cercetătorului, inițiative Open Science de tip Speed Searching).

10. Formarea și transferul de competențe transversale (în acord cu filosofia în domeniu de la nivelul UE). Asemenea competențe se obțin cu efort considerabil, experiență și multă practică, uneori se dobândesc și din eșecuri.

a. dezvoltarea competențelor de cercetare și a managementului de proiecte, managementul de proiecte fiind deprins, în multe cazuri, *on the side*.

b. cercetătorii cu proiecte implementate sau în curs de derulare (din DSU, DS, UAIC, Academia Română – filiala Iași sau din alte institute de cercetare și universități) pot deveni formatori, putând realiza transferul de cunoștințe tacite (*Tacit Knowledge Transfer*).

CONSIDERAȚII PRELIMINARE

Doresc să subliniez faptul că multe dintre obiectivele pe care intenționez să le continui, să le consolidez sau să le implementez pentru prima dată vor fi analizate și explicate comunității de cercetare. Ulterior, vor fi supuse avizării Comitetului Științific al DSU, structură instituțională obiectivă în procesul deliberativ și decizional.

Transparența în luarea deciziilor și comunicarea informațiilor și hotărârilor care vizează buna funcționare a DSU sunt esențiale.

CONSIDERAȚII FINALE

Voi depune eforturi susținute pentru atingerea obiectivelor stabilite în prezentul Plan Managerial, adoptând un stil de conducere participativ și o conduită morală ireproșabilă. Acest demers implică aplicarea unor valori legate de diplomație, respect, încredere, profesionalism și echilibru.

În tot ceea ce voi întreprinde, voi promova valorile etice în conformitate cu așa-numita **Directivă a Binelui-Adevărului-Frumosului**, căutând să consolidez o cultură organizațională care să pună pe prim plan moralitatea, sentimentul de apartenență și gândirea critică.

Este evident că numai prin măsuri și practici stimulatorii, și nu coercitive, vom reuși să performăm durabil în nobila noastră misiune și meserie.

Stilul de management autoritar de tip “comandă și control” este *naturaliter* greșit și impropriu mediului de cercetare, fiind nevoie de un stil de leadership care să cultive mai multă descentralizare în luarea deciziilor, libertate și încredere în acțiunile și deciziile colegilor.

Este un fapt că liderii autoritari, care se comportă ca un comandant față de supușii săi, manifestă o mare slăbiciune: nu au încredere în forțele proprii, devenind agresivi, intruzivi și alegând să conducă cu mână de fier (prin așa-numitul micromanagement).

Cu bine,

CS II dr. habil. Aurelian-Petruș PLOPEANU